

	Utólag árnyam	
	penz	árny
Befizetés		
6% Pesti magy. ker. bank.	103.—	103.25
5% " " " " " "	102.—	102.25
7% " Kisbirtokos. föld-int.	—	—
6% " " " " " "	—	—
Elsőségek.		
5% Alföld fium i vasut . . .	—	—
5% " " " " " " " "	—	—
5% Baitaszék-dombv. zék. v.	93.50	94.—
5% Dunagőzhajóz. társ. . .	—	—
5% " " " " " " " "	—	—
5% E-zskéleti vasut.	93.—	93.25
5% M. nyugoti v. 1864 ki b.	—	—
5% I. érdelyi vasut.	92.40	92.70
5% Kassa-oderb v. (ozüst)	—	—
5% B.-pesti lánchíd	103.—	—
5% Lloyd és tőzsde-épület	95.50	96.—
Magánorsjegyek.		
Oztrák hitelintézet	183.50	184.50
Budavárosi sorsjegy	40.50	41.—
Keglevich "	16.—	17.—
Pálffy "	40.75	41.50
Pénznemek.		
Us. kir. arany (vert)	5.54	5.56
Oztrák magyar 8 frtos arany	9.36	9.32
20 frank-arany	9.30	9.32
Német birod. bankj. 100 márk.	57.15	57.20
Váltók árfolyama (3 óra)		
Német bankp. 100 ném. bir. m.	57.15	57.20
Amsterdam. 100 holl. frtért.	96.70	97.—
Páris. 100 frankért.	46.40	46.50
Svájci pénzp. 100 frankért. .	46.30	46.40
London. 10 font sterl. . . .	117.25	117.50
Felszámolási árfolyamok.		
Magy. aranyjárdék	117.50	—
Magy. általános hitelbank . .	361.—	—
Magy. pénzv.- és leszám. b. . .	164.—	—
Oztrák hitelbank	368.—	—
Angol oztrák bank	—	—
Tiszai és szegedi kölcsön . . .	116.—	—

Arverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdtt. 404. §-a értelmében ezennel közhírré teszi: hogy a debreczeni királyi e. f. törvényszék 4267/880. számú végzése által Budaházy László és neje ellen, dr. Ujlaki Ferenczné részére 7000 ft követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bírólilag lefoglalt s 1053 frtra becsült többrendbeli termények, lábas jószágokból álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladandók, — minek a helyszínén, vagyis Sámsonban 157. sorszámú háznál leendő eszközzésére határidőtől 1881. évi augusztus hó 11-ik napjának délelőtti 9 órája kitűzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak: hogy az érdeklét ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdtt. 406. §-a szerinti, szákság esetében becsáron alul is eladhatni fognak.

Kelt Debreczenben, 1881. évi július hó 23-ik napján.

Mészáros László,
kiküldött bírósági végrehajtó.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpíac, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésben és a szerkesztőségnél. Együtt a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitorsórt 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér“ en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Né v. vagy bérmentlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok nem adatnak vissza.

A múlt és jövő.
Debreczen, aug. 2.

(S.) Mi történt ma 32 éve Debreczenben?

„Rege, régi rege, tán nem is valóság! Sivár bölcsekedők, k o r c s n e m z e d é k e l ő t t — ábrándos bohóság!“

Az a maroknyi magyar felvette a harcot a hatalomnak, a zsoldos csapatoknak nehéz lövegei ellen.

Egy istent, a szabadság szent istenét imádvá, egy urat, Magyarországot ismerve, egy c z é l é r t, a függetlenségért harezolva halálig, utolsó csepp vérig lobogtatta a szabadság zászlaját.

Egyetértve, lelkesedve, égve a harcért, melyet a népjog vivott az erőszakkal szemben. . . . .

Oriási volt az a háboru. Az áradatként nyomuló ellenséget kellett visszazsorítani a csekély erőnek; nehéz viszonyok közt tűrni, szenvedni, áldozni Magyarországnak.

A vérnek és könynek, a szenvedésnek és fájdalomnak óriási osztályrésze jutott a magyar nép számára.

földet, melyen kívül nincsen számkra hely!

Ne feledjük az eszmét. Az tulajogya a sötétséget és végső menedéki előtünk legeg vizasztaló anyalként, a hitrege szent lelke gyantánt; ne feledjük a földet, melyet ezer veszély közt megóvott nemzetünk, mert ez a kettő bir a megváltás idvességével, ami azon tul legeg talni lobogókön, az nem a magyar nemzet igéi közül való!

Eljen a m u l t s z e n t e m l é k e ! S a d i c s ő s é g e s m u l t o n é p ű l j ö n f e l j ö v ő n k e r ő s v á r a !

A balassa-gyarmat választókeületben képviselőt megválasztott Szontagh Pál nem hajlandó elfogadni a mandátumot. A kormánypart. Madách Károly alispánt készül fölleptetni, kinek ellenjelölte Prónay Dezső báró lesz, függetlenségi programmal és sok kilátással a győzelemre.

A horváth országgyűlést egybehívó királyi leirat már közelebb megjelenik. Ezuttal nem fog csupán a választások megejtése iránti felhívásra szorítkozni, hanem lesz egy passzusa a határvidek jövőké képviseltetéséről is.

Mindenesetre igen böles törekvés: a jövőre megóvni, a kiket csak lehet a drága áron szerzendő tapasztalásoktól.

Azt is tudjuk, hogy a kormánytól nem várhatunk sokat, sőt társadalmi utakon is bajos dolog volna ezt könnyűszerrel elérni. De lehet e bajon segíteni egy kis jóakarattal gyorsan és biztosan.

Minden nagyobb városban vannak takarékpénztárak, — ezek legnagyobb része ad arany, ezüst stb. tárgyakra, — vajjon nem lehetne-e kötelezővé tenni: hogy adjanak kölcsönt mindazon tárgyakra, melyekre a királyi zálogházak adnak? Biz ez lehetséges volna, sőt azt hisszük; hogy ez, kifizetné magát és ezen az uton az illető pénztintezetek, nagy szolgáltatást tennének a társadalomnak.

Mindenesetre a királyi zálogházaknak, vagy a fentebb jeltett módon működő hitelintézetek jelentékeny segélyére volnának a társadalom csak nem minden osztályának, de szerintünk e helyes eszme megtestesülése csakis részben és kis mértékben orvosolná különösen a szegényebb sorsu helyzetét, mert ennek megváltoztatására, sokkal gyökeresebb intézkedések lettek már eddig olé is szükségesek.

De azért a közzgazdasági miniszterium ez üdvös irányu intézkedését szives örömmel vesszük tudomásul s óhajtjuk, hogy ne csak Szeged és Kolozsvár részcsüljenek e kedvezésben, de több hazai városaink is, hol — fájdalom — nagyon is élénken mutatkozik szükségességük.

Az ipartörvény nyelbeütése.
Mudrony Somától.

I.

Semmi sem hiányzik már az ipartörvény módosítására célzó műveléteknek hosszú sorozatából, mint a végső művelet, — az, hogy az ezernyi kérvényben, a számos enquète-tanácskozási jegyzőkönyvben és naplóban összegyűjtött és minden irányban kidolgozott és kicsiszolt eszmék törvényszakaszok alakjába öntessenek.

Akármielyen más törvénynevel — az eszmék teljes tisztázottságánál fogva — könnyű feladat volna, de az ipartörvénynevel, a hol annyi szétfutó érdeket kell összeegyeztetni és, a mi több, kielégíteni, a közönséges szakaszkozási képesség nem elégséges, . . . bizonyos tekintetben szerencsés kéz szükséges ehhez. De hát ha ilyen kéz ragadja meg a most már teljesen előkészített anyagot, ez aztán — megjegyzésünk szerint — nemcsak hogy minden nehézség nélkül létrehozhatja az oly régi óta várt alkotást, hanem még azt is elérheti, hogy azon nézetelérések, melyek elméleti téren az illetők különböző elvi kiindulási pontjánál fogva még teljesen el nem enyésztek, a concret fogalmazás helyes eltalálása által ki fognak egyenlítettetni. Hiszen már az utolsó enquète alkalmával épen az ugynevezett szabad ipar hívei részéről nem egyszer hangsúlyoztatott, hogy olyanforma szövegezésbe, a minő az enquèteen előterjesztve volt német ipartársulati törvényjavaslathoz (most már törvényben) foglaltatik, teljesen meg tudnánk nyugodni; holott pedig e törvény a ezéhszerűség tereen sokkal tovább megy, mint Magyarország iparosainak bármely partnyalata. — Azóta az oztrák törvényjavaslathoz vonatkozólag létrejött ennucciatók is kétségbevonhatlanul bebizonyították, hogy a magyar iparosok által érzett és panasolt bajok. Ausztriában is megvannak és ott is ugyanazon rendszabályokat tartják szükségeseknek a bajok orvoslására: de épen ez ennucciatók — miután ugyanazon kívánalmakat más formulázásban adják elő, — egyszersmind azt demonstrálták, hogy bármily eltérők legyenek — az elvi álláspont különbözőségénél fogva — az elvi kívánalmak, gyakorlatilag véve mindentügyan

Megbühödté multját, jövődjét . . .

Debreczennek is jutott a nehéz szerepből.

A zsoldos seregek szennyes áramlata fogta körül határait.

Agyu dörgött és vér folyt falai mellett, s a szabadságharcz fél-isteneit leverte a tulnyomó erőszak.

Szomorú nap volt az!

Vérben aszó holttestek lepték el a csatatér, s nehéz bu tilt a szíveken.

A legszentebb ügyet, melyért valaha harcmezőre álltak népek: lábbal tapodták el buta zsoldosok, császárok hűséges szolgálói.

De azért nem szégyelhetjük aug. 2-át.

Dicsőséges nap, hadd jöjjon elő emlékezedet! Hadd sütkerezünk a fényben, mi a m u l t b o l o m l i k l e r e á n k . Hadd lássuk a csatatér, habár vérben uszva, hadd lássuk történelmünk hőseit, habár az armány kettétörte is ellenségverő fegyvereiket!

Az ő vitézségök mentette meg e hazát a porbaomlástól, és hozott dicsőséget Debreczenre. „Örök hír nem hunyó sugára“ nevökön!

A honszerem, mely keblöket eltölté, visszamaradt az utódokra. Követeljünk belőle minél nagyobb részt! Az eszme, melyért küzdve meghaltak: vezéreszméje ma is minden valamire való népnek. Apoljuk, védjük azt az eszmét minden körülmények közt!

A sir fölött, hol a szabadsághősök aluszszák a végtelen álmat: örök eszme szálai gyökereznek.

Az örök eszme a f ü g g e t l e n s é g, s z a b a d s á g e s z m é j e .

Ne feledjük az eszmét, mely minket megváltott, ne feledjük a

Botrány. Zsambokréthy József szabadelvű párti képviselő titkos feljelentése folytán, Nyitra megye alispánja a nyitra-zsambokréthy járásban állítólag választási visszaélések miatt egy titkos, zárt ajtó mellett megtartandó valóságos spanyol inkuiziciót rendel el, ezt Tóth Lajos megyei aljegyző által eszközölteti, ki családjával Zsambokréthy panaszánál hetek óta ingyen él. Nevezett aljegyző a legnagyobb aratási munkában már eddig mint egy száz tanu beidézettet, e mellett pandurok segélyével házkutatást tart, és a járást valóságos ostrom állapotba helyezte. Ezen törvény és alkotmány ellenes eljárás folytán a közönség felháborodása oly óriási mérvű, hogy ha e titkos vizsgálat rögtön be nem szüntetetik, a következmények kiszámíthatatlanok. A járás számos választói nevében a bellügyminiszteriumhoz táviratilag intéztett megkeresés, hogy a szabadelvűséggel homlok egyenest ellenkező titkos vizsgálatot Nyitra megye alispánja utján szüntesse be, és a vizsgálat iratok feltérjesztését, felkültését rendelje el.

Az orosz czár moszkvai utjából nagy dolgot csinálnak az orosz lapok. Lelkes szavakkal üdvözlik a czárt, de egyuttal kifejezést adnak azon megjegyzéseknek, hogy a jelen állapot tarthatatlan, hogy a czár kezében nem maradhat letéve az absolut hatalom.

Katkov, ki még mindig nagy befolyással bír figyelmeztette a czárt, hogy ne lépjen kompromissumra ezen veszedelmes irányzattal, mert az a remény, hogy ezen az uton valamit elérhet, csalfa. Oroszország exisztenciája feltételezi az önkény uralmat, a czár uralkodása az egész nép felett. Pedig hát hogy ezen uralom mily elégtelenséget kelt az egész nemzeten azt a czárnak böseség alkalma volt már tapasztalni, alig mulik nap, hogy erre nézve egy-egy megdöböntő jel ne mutatná magát. Tegnap is egy irat érkezett a rendőrfőnökhöz s abban egy nihilista előadja, hogy merényletet akart a czár ellen elkövetni, mert társaival szemben erre kötelezettséget vállalt; de lelkipurdalásai nem engedték tettét elkövetni. Nehogy társai gyávaassággal vádolhassák, öngyilkoságot

Egy helyes eszme.
Debreczen, aug. 2.

(—) Lapunk egyik mult számában jelezttük a közzgazdasági miniszterium azon törekvését, hogy a vidéken királyi zálogházakat akar felállítani.

Lehetetlen, hogy az első tekintetre át ne lássa mindenki e tervnek életrevalóságát, sőt elkerülhetlenül szükségességét, mert ez intézmény, ismét számos és súlyos sebeket gyógyítva be a mi beteges társadalmunk testén.

Sajnos, neűpünk nagyon szegény levén, a munkaidény szüneteléskor, vagy valami nem várt, súlyos csapás folytán, az egyetlen mentő eszközöz, a kölcsönözöz kénytelen folyamodni, s mivel takarékpénztárainkban a személyi hitel roppant megszorítások közt van, — kénytelen kézzalagra venni fel fényt, a mely rendszeren óriási kamattal van terhelve, s a legtöbb esetben nincs biztosítva az elzálogosított tárgy, amennyiben az ily üzlettel foglalkozók nem nyújtanak elég biztosítéket és kijátszák a törvényt.

A királyi zálogházaknál olcsó pénz és teljes biztosítéket lehet találni. Csak hogy ezeknek felállításával mig egyfelől nem volna szabad késedelmezni, másfelől vigyázni kell, nehogy tulságos sok számban állítatván fel, deficitet eredményezzenek, noha az volna legfőbb kívánás, hogy minél számosabb helyeken legyen ily jótékony intézmény.

Az állam érdeke az, hogy adózó polgárok vagyona fölött örködés legyen s bizony, a királyi zálogházak is egyik tényezőjezént szerepelnek a tulajdon védelmezéséről, a polgárok vagyonánál.

Az uszora is gátira akadna bennök. Mert hogy a legnagyobb uszoráskodás, az ugynevezett zálogházaknál tüzetik, azt mindaz tudhatja, a kiknek van vagy volt alkalmok megismerkedni velök egy vagy más oldalról.

Mindenesetre igen böles törekvés: a jövőre megóvni, a kiket csak lehet a drága áron szerzendő tapasztalásoktól.

Azt is tudjuk, hogy a kormánytól nem várhatunk sokat, sőt társadalmi utakon is bajos dolog volna ezt könnyűszerrel elérni. De lehet e bajon segíteni egy kis jóakarattal gyorsan és biztosan.

Minden nagyobb városban vannak takarékpénztárak, — ezek legnagyobb része ad arany, ezüst stb. tárgyakra, — vajjon nem lehetne-e kötelezővé tenni: hogy adjanak kölcsönt mindazon tárgyakra, melyekre a királyi zálogházak adnak? Biz ez lehetséges volna, sőt azt hisszük; hogy ez, kifizetné magát és ezen az uton az illető pénztintezetek, nagy szolgáltatást tennének a társadalomnak.

Mindenesetre a királyi zálogházaknak, vagy a fentebb jeltett módon működő hitelintézetek jelentékeny segélyére volnának a társadalom csak nem minden osztályának, de szerintünk e helyes eszme megtestesülése csakis részben és kis mértékben orvosolná különösen a szegényebb sorsu helyzetét, mert ennek megváltoztatására, sokkal gyökeresebb intézkedések lettek már eddig olé is szükségesek.

De azért a közzgazdasági miniszterium ez üdvös irányu intézkedését szives örömmel vesszük tudomásul s óhajtjuk, hogy ne csak Szeged és Kolozsvár részcsüljenek e kedvezésben, de több hazai városaink is, hol — fájdalom — nagyon is élénken mutatkozik szükségességük.

azon rendszabályok követelnek. — És hogy még egy frappans jelenséget említettünk; az utolsó enygetnek egy igen tisztelt tagja, ki a magyar iparosoknak a II. iparügyiülés enunciatióba megtestesített kiadvánnyaival szemben, majdnem legmervebb ellentétben állónak tartatott, azóta a legünnepélyesebb alakban, t. i. képviselőjelölti programbeszédében kijelentette, hogy kívánatai az ipartörvény rendezése tekintetében tulajdonképen azonosak a sorok írójának nézetével, holott pedig a sorok írója teljesen a II. országos iparügyiülésnek állott mindaddig és áll ma is.

Mindezek szerint teljesen jogosultnak látszik a remény, hogy miután mindazok között, kik az ipartörvény rendezése körül hívattak a dologhoz hozzászólni, nem annyira a dolog lényegére és a kívánt gyakorlati rendszabályokra, hanem inkább jelszavakra és elvi álláspontokra vonatkozó eltérések állanak fenn, — a konkrét rendszabályok helyes formulázása által az ellentéteket kiküszöbölve, illetőleg összeegyeztetni sikerülend.

Nem gondoljuk, hogy e tekintetben szükséges volna részünkről a javaslatokkal előállni, mert ilyeneknek hiányát a minisztérium azok után, a mik már ez ügyben mondattak és irattak, nem igen érezheti. — Hanem talán nem fogartani legalább a szöveges módjára és az ipartörvény technikai berendezésére vonatkozó főbb kérdéseket legalább felvetni, tért nyitván ez által az erre vonatkozó eszmecsereinek.

Első kérdés: hogy vajon új ipartörvényt (esetleg törvényeket) kelljen-e alkotni, vagy pedig elégedjünk meg póttörvényekkel (novellákkal) illetőleg törvényekkel?

Sok ok szól tagadhatalanul a mellett is, hogy minél kevesebb munkát adjunk a törvényhozásnak, minél kevesebb szót változtassunk meg; annál inkább, mert az 1872-iki ipartörvények alapintézkedései ugyanis változatlanul kell hogy maradjanak; — mindazonáltal előtűnik ezen kényelmi tekinteteknél fontosabbnak látszanak azon indokok, melyek a mellett szólnak, hogy az ipar rendezésére vonatkozó törvény könnyen áttekinthető egységes mű legyen, s hogy azért egészen újból szövegezzessék. Leginkább azért látjuk ezt jobbnak, miután nézetünk szerint az iparok különböző nemét nem lehet egy kap alá szorítani, hanem különféle kategóriákat kell felállítani, ezt pedig a jelen törvény tagolatlan kerete nem igen engedi. De továbbá szükségesnek fog mutatkozni az általános ipartörvény mellett egyes speciális ipartörvényeket is alkotni (például az ipari segélypénztárakról, — az iparkamarákról és központi ipartanácsokról stb.); ennél fogva a hiábavaló bonyodalmak megelőzése végett jó lesz, ha legalább az általános alapul szolgáló ipartörvény nem lesz tödött fódott munka.

Második fontos kérdés — mely a fentebbiek szerint önként felvetődik: az,

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Zulejka.

— Elbeszélése. —

Íj. Vánocza Mihálytól.

Felmerült előtte Kálmán deli alakja napbarított nemes arcával, holló fúrteivel, melyek oly kecsesen hullámzóttak válláig epedő szemével, melyekben szerelem egész lángjával égett s mely az ő lelkére is oly nagy benyomást gyakorolt, hogy nem tudott búvahalma alól szabadulni mint a kis madár, melyre a kigyó sötét éjen ráveti búvó szemeit. Csak nagy sokára jött álom fáradt pilláira — — Elszunyadt a kedves gyermek s álmában megjelent újra izgalmas képzelete folytán Kálmán a drága ifjú, a mint szélesbösen közelédtet csónakán. Ő már várta boldogan a parton . . . kiszállott kebelére borult s ott ültek enyelegetek a nagy fak alatt, a puha pázsiton boldogan — — Ezt szerencsés előjelnek tartá szerelmére s a szerelem türelmetlenségével várt a kitzűzött napon az első boldog találkozására.

Kálmán eljövén az idő már órákkal előbb elkészült, felöltö ezüst pikkelyű páncélját, drága kardot övezett derekára, pisztolyt dugott övébe, mindezek felé bő sötét köpenyt vetve, nehogy azok csillogása elárulja, — sietett a kitzűzött helyre.

Itt várt sokáig, míg végre a sötétben egy mozgó pont tűnt föl neki, mely fölfelé haladt a vizen ép a vén fa irányában.

hogy mily terjedelmet szabjunk az ipartörvénynek, belefoglaltassék-e abba a rendszabályoknak, ipartörvényeknek és szervezeteknek egész összége, vagy pedig azoknak csak egy része, az t. i. a mintegy alapját képező a változható és folyton fejlesztendő szervezeteknek és intézményeknek, mely utóbbiaknak részletes rendezése megannyi külön törvénynek tartatnék fenn?

Mi minden tekintetben az utóbbi módnak adunk előnyt. Először ugyanis kézzelfogható, hogy az ipari haladás egyik legfontosabb tényezőjét képező oktatási intézetekre vonatkozó rendszabályokat ugyem lehet az ipartörvény keretébe szorítani. De azonkívül az iparszervezet részletei sem igen illeszthetők abba bele, annál kevésbé, az iparkamarák organikus összefüggésben állanak a kereskedelmi kamarákkal, s azért ezekkel együtt rendezendők. A mi pedig a központi ipartanácsot illeti, erre nézve valószínű, hogy a kormány inkább hajlandó lesz annak tágabb keretét adni, és Németország mintájára közgazdasági tanács gyanánt szervezni. — Végül a segélypénztárak ügye is olyan fontos, de másfelől oly gyorsan változó igényeknek alávetett, hogy azt az ipartörvényben fixálni nem látszik czélyszerűnek.

Miért van az idén oly meleg.

Az 1881. év nyara már is századunk legforróbb nyaraiboz tartozik. Az a kérdés áll elő ennek folytán, hogy nem következhetik-e be szárazság? Es erre azt feleljük: igen.

A föld esőmennyisége mindig ugyanaz marad, de eloszlása a légáramok szerint folyton változik és a száraz és nedves szelek is igen egyenlőtlenül oszlanak el. A nap évi pályája közben minden szélességi fok alatt a légáramra igen nagy befolyást gyakorol. Európában és Észak-Afrikában pl. esős idő uralkodik, ha a nap a déli félgömb fölött áll. — A hosszas megfigyelés azt is kimutatta, hogy a hold is, mely minden hónapban egyik hemisphaeráról a másikra megy, nagyban változtatja a légáram irányát.

Az áramok változása a nedvesség vagy szárazság folytán szoros viszonyban van a nap és hold az időbeli állásával.

A hold elhajlása az egyenlítőtől, azaz a hold pályájának declinációja az egyenlítő síkjához minden évben egy maximum és egy minimum közt változik, s az illető év időjárás jeleje főképen a declináció legnagyobb változásától látszik függeni. S a tapasztalat csakugyan bizonyítja, hogy az esős évek, szigorú telek és forró nyarak periodice visszatérnek s a hold bizonyos declinációjával esnek össze.

Szélességi fokaink alatt az esős évek akkor következnek be, midőn a hold declinációjának maximuma a 28, 26 és 18 ívfokot éri el. A periodicitás 3 és 6 évre terjed.

Esős évek voltak tehát 1879, 1876,

1872, 1766, 1859, 1856, 1853, 1845, 1836, 1828, 1821, 1819, 1816, 1810, 1804, 1800, 1798, 1792, 1787, 1785, 1783.

A szigorú telek majd mindig ugyanazon declinációval esnek egybe, pl. 1879, 1875, 1871, 1867, 1859, 1857, 1853, 1846, 1835, 1829, 1827, 1822, 1820, 1819, 1816, 1815, 1812, 1809, 1804, 1801, 1798, 1792, 1788, 1785, 1782 stb.

A száraz nyarak természetesen a periodus azon közepé esnek, melyet két esős év választ el. Pl. 1874, 1869, 1863, 1857, 1854, 1849, 1842, 1832, 1825.

Ha a szabályt 1881-re alkalmazzuk, azon eredményre jutunk, hogy a legközelebbi esős év a 18. fok declinációval, tehát 1884-ben következik be; a legutóbbi 26. fok declinációval 1879-ben esett össze. Következésképp a száraz nyarak a periodus közepére, azaz 1881. és 1882. évre kell esniük. Mindezek folytán, mit már fenn megjegyeztünk, jelenleg szárazság be-következése elé nézhetünk.

Kalasteri munkálatok.

Az elepi tanyaföldek osztályba sorozása befejeztetvén, ezen becslő biztosi munkálat a kösélyszegben is megkezdett, hol is ezen eljárás augusztus 1-ő s több napjain, azon sorrend szerint fog folytatni, melyben az illető földbirtokosok nevei az alábbi névsorban foglaltatnak, u. mint:

Tót Antal, Györty József, Nagy Sándor, Bárány Izrael örökösök, Veisz Izák Lajos, Alsman József, Nagy Bertalan, Csikos András, Bór József, Erdei János, Rácz Gyula, Tóth Antal, Bocskai örökösök, Bárány örökösök, Kun Ferencz, Alsman József, Acs Nagy László, Sepszi Pálné, Horváth György, Bór Ferencz, Dalmi Károly, Tikos István, Csáki Gergely, Aranyos József, Szabó Ferencz, Usváth Ferencz, Horváth János, Tamás és György birtokai, Trázi Alajos és György, Nagy Jánosné, Csáky Gergely, Nagy János és József, végre Nagy Jánosné.

A kösélyszeg bevégezte után pedig a sor az álmuzgi földre kerülend, a következő sorrend szerint:

Fényes Márton örökösök, Szücs Mihály, Kozák Mihály, Berger Henrikné, Veszprémi László, Molnár János, Czeglédi Gyula, Molnár Miklósné, Balogh Mihály, Kovács Ferencz és végre kis és nagy álmuzg.

A városi tanács.

UJDONSÁGOK.

* A mai ünnepélyről csak holnap számunkban emlékeztetünk meg, mivel az — mai lapunkra nézve, későn ér véget. Ez okból nem vártuk be lefolyását.

* Nem rossz. A helybeli szabadalvú párt gyűlése azt a böles határozatot hozta, hogy „köszönettel fogadják” az ifjúság meghívását a mai ünnepélyre, de hát így, meg úgy, meg amúgy, a szabadalvú kör, mint

állt előttem, igen érzem, hogy bírod szívetem, hogy téged szeretlek”. Kálmán nem mert binni füleinek.

„Oh mond még egyszer ez áldott szót, azt hiszem, hogy álmodom, hogy a képzelem üzi velem csalfa játékait . . . de nem! hisz itt vagy, rám ragyognak szemeid s hirdetik boldogságomnak fenn ragyogtat! Igen, ragyogjatok! hisz ezennél nélkültek ugys sötét kietlen lesz a világ. Zulejka! te égi lény vagy, nem lehet, hogy föld szülhete ilyet. Téged Isten jó kedvében teremt s küldte le a szegény halandóknak, hadd érezzenek tiszta földöntúli örömet, boldogságot! . . . Oh Zulejkám mennyeknek leánya, lelkem élete, mond még egyszer, hogy szeretsz, mond, hogy szíved értem ég, aztan nem bánom, haljak meg, hiszen ugys élvezem mit halandó é földön élvezhet a boldogság földöntúli gyönyöreit!”

Ilykép beszélt még Kálmán sokáig elragadtatásban, míg végre az idő nagyon előhaladt s a komorna figyelmézetét öket, hogy itt az idő, válni kell. Zulejka bána tosan bajta fejét Kálmán vállára, most érezte először a válás fájdalma, midőn lelke Kálmánéhoz nőt s reszkető karral fonva körül a kedves nyakát, mondá neki az „Isten hozzád”-ot s megígérte a legközelebbi találkát.

Kálmán szótlanul nezett utána, csak akkor eszmélt fel ismét, midőn az öreg hajón visszatérésre szólta. Még egyszer az irányfelé nézett, merre Zulejka eltávozott, aztán „Isten veled”-et intve a távol alaknak, szótlanul ült a csónakba s folytatták utjukat fölfelé ép oly óvatosan, mint jöttek . . .

ilyen — nem fog részt venni az ünnepélyben, hanem ha tagjainak tetszik, a „közönség közt” kimehetnek a honvédségi szabadalvú párt 1881-ben. Így bocsátjuk a határozatot a közönség ítélete alá, nem írva hozzá magyarázatot.

* Halálozás. Szabó Antal helybeli ügyvédet és családját tegnap súlyos csapás érte, E t e l k a nevű hét hetes leánykáját elragadta a halál. A meghaldogott temetése holnap szerdán déltán 5 órákor a kimester utca 1384 sz. háztól történik. Nyugodjék békében.

* Lefényképezés. A helybeli iparos ifjúsági egyeslet tagjai tegnapelőtti lefényképeztek magukat a főiskola udvarán.

* Főreltanodánk értesítje mai napon beküldetett hozzánk. Figyelmes átnézése után bővebben fogunk vele foglalkozni.

* Beküldetett. Sz. I. urnak a „Debr.” tegnap számban leirt eljárása nem épen volt correct, mert nem a csimpolyát kell összetörni, ha rossz hangot ad, hanem inkább a csimpolyás fenytendő. Nem a szamarat kell verni azért, hogy ingoványra megyen, hanem a rajta ülő Jubász kárhoztatóndó, ki a szegény szamarat ingoványra tereli.

* Gelléri Mór az orsz. m. ipar egyesület titkára a jövő vasárnap városunkba érkezik.

* Elnyerték az örök békét. Megélemedett kora két versengő házastársat temettek el közelebb egy hét alatt, kik a helyet, hogy egymás boldog gitására lettek volna teremtve, egymást évtizedeken át folyvást beszantották, még öreg napjaikban is A nő sokszor elvált a bezárta férjét, ez viszont a kölcsönt kamatosztól fizette neje-nek vissza ütlegekkel. Csodálatos még is, hogy e versengő házastársak nem tudták egymásnékül soká megélni. Az öreg férj néhány nap mulva követte előltdalbordáját. Most már békében alusszák az örök álmot egymás mellett.

* A pénzes leveleknél a postai-gazgatóság azon tapasztalatra jutott, hogy ama pénzeslevelekből, melyek czimírátán a rendeltetési hely vagy czimzett neve tentával aláhuzták, a benne levő pénz el szokott tűnni, hogy ama vonalak tolkarcolása mentén a borítékon hasadékok vájva, azon keresztül a pénzt kibalszszak: legujjabban ismételve elrendelte hogy azon pénzesleveleket, melyek czimírátán ily aláhuzások előfordulnak, továbbításra a postahivatalok el ne fogadják.

* Azon tüzeseten kívül, melyről tegnap említett tettünk, a tegnap déltán folyamában másik is történt. Egy csillag-utcai házban az ol kigyult. Kis gyermekek „fő z t e k” ott, s ebből származott a tűz, mely azonban hamarosan eloltott.

* Szivarhegy-gyűjtés. Van-e, a ki nem ismer hölgyeket és urakat, a kik mihelyt lecsipjük szivarunk hegyét, aggodalmas gyorsasággal kapnak a pirinók

Megérkezve Kálmán egy aranyat adott a derék hajónak, mit az mélyen hajlongva köszönt meg s tova sietett. Nyugalomra akart térni, de hisz ez az izgalmas jelenetek után teljes lehetetlenség volt . . . Szüntelen Zulejka körül rajzolt gondolatai, folyton őt látta, hallotta, mint a boldog estén s a reggel is még ágyán ilve találta őt, a mint tovább fonta ábrándjainak tarka fonalát.

Ezután minden harmadik este eljött az öreg hajós Kálmánhoz, s vitte őt a boldog partra, hol Zulejkával találkozt; de fájdalom, csak igen rövid lehetett az együtt-lét, mert Zulejkának nem lehetett bosszu időre észrevéttlenül távoznia. —

Igy élték a boldogok szerelmüknek aranyos, tiszta verőfényű napjait, midőn váratlan felhők boríták boldogságukat. A magyarok elhatározták, hogy megtámadják s elfoglalják a tuloldali ellenséges várat. E czélból tetemes erősítések, ostromszerek, hajók érkeztek. Egy sötét éjre határozták a támadást. Kálmán kelt át először, mint az első naszad parancsnoka, ki ugys legjobban ismeré a vidéket.

Zivataros éj volt, a szél üvöltve korbácsolta fel a habokat, ugys, hogy azok lárámája locsesanása egészen elnyomá a zajt, mit az átkelés okozott, s így a csapatok egész észrevétlen közelédehettek, ki is gondolt volna ily viharos éjszakán az ostromlottak részéről támadásra. Nyugodtak azok csendesen s még az örök is fedél alá vonultak, csak néha-néha mérve végig sötét árnyakként a falakat.

(Folyt. köv.)

dohány kup után, ha zsebükbe rejtsek el? gyűjtők és — tisztelt ez aprólékoság által szenek. Elküldik a ne porodott dohány ter ahol egyesület foglalk érteketlennek látszó nőtgyáraknak és a be kolás gyermeket segít stilet most igen gyö volt iránta elég rés szávarozó országunkba lenezia inkább dobja gyet semmit felhalmoz dan jó szegény kis te ruhát cipőt és kenye annál inkább élénk 24-én Bonnban kong szivarhegy-gyűjtők. A részéséről 11 volt ke szuson s az a tiz tár tiki adatokkal is re 1602 taggal és 1478 bir; gyűjtött pedig szivarhegyet 26,475 m ből 22,490 márkát 11 ajándékozására fordít hogy az összes társasá nak ki, mely nagyobb nek meg.

* Elveszett egy A megtaláló utbaigazin talunkban.

* Lövészet. jun vészet eredménye. Di vészel Weszter István jobb mély lövéssel Foc tallert, legtöbb kör lö 1 db 1 frtos tallert.

* Felakasztotta esetből. A Pápai Lapo hon Szakács Pál odava ber ágyában magát fe nösnek tűnt fel e holtte hogy a kötélt a nyakon. A megejtett vizsgálatbó kács már több idő óta ben szenvedett s a ger tet kötéltbe, a beteg ka volt a nyak alá hajlitva sitve, hogy azt éjjel, akart, — minden tapo könnyen megtalálhassa. szegény beteg embernek

* Harcz a rabló an éjjel Mészáros Sebes egyike a község legvag nak, istállójába 4 tolv onnan a legértékesebb de ezen pillanatban egy revétettek. A csendőr k dön ez nem használt, fe avval néhány lövést tet vizszoztak. Ezen nagy riasztá a községet, em ijedten futottak az utca lovak pedig megoktr kötfőkeiket, s gazdájuk vissza, a tolvajok ped tüntek. A felriasztott k hogy a tolvajok a közs magukat, az egész közs alig 2 órai örökös uta tak, melyen három gya ált. Azonnal körül fogt ve rajta ülőkötől, kies vannak, midőn Wagner gyeplőjét fogta meg. Ke ismeretlen botjával Vag minék következtében fo sik két embert pedig ról, futásnak eredt, lövé az üldözők, majd a ce rájuk, míg a kocsinál idegennei élet-halál har végre is leveretett. elf azonban elmenekült. Szeg hogy oly óriási zürzav községben, s annyi lövé háborút vívtak volna. A kel s egyik bosnyák p felfegyverkezve, melyek derakukra aggatva. Az vedés után Garán a köz A megejtett bírósági elő igazolva lett, hogy az e caits Szima sztanisicsi h társai állítólag két militi javából valók. A bírósá is tudja, s elfogatásukró kedett.

* Két löpormalo Iszonyu robbanás zaja r 30-an délelőtt fél 9 óra nya lakosságát. A robba hallók a földet is inogn rek terjedtek el a város kifutó lakosok találgatták Nemsokára megjött a m ros mellett fekvő Holer lomban történt a robba

A 2. oldal

ilyen — nem fog részt venni az ünnepélyben, hanem ha tagjainak tetszik, a „közönség közt” kimehetnek a honvédszerekhöz. Ezt a határozatot hozta a debreczeni szabadelvű párt 1881-ben. Így bocsátjuk a határozatot a közönség ítélőelvére, nem írva hozzá magyarázatot.

* Halálhíradás. Szabó Antal helybéli ügyvédet és családját tegnap súlyos csapás érte. E téli a nevé hét hetes leánykáját elragadta a halál. A megboldogult temetése holnap szerdán délután 5 órakor a kimester utcza 1384 sz. háztól történik. Nyugodjék békében.

* Lefényképezés. A helybéli iparos ifjúsági egyesület tagjai tegnapelőtt lefényképeztették magukat a főiskola udvarán.

* Főrealtanodánk értesítője mai napon beküldött hozzánk. Figyelmes átnézése után bővebben fogunk vele foglalkozni.

* Beküldetett Sz. I. urnak a „Debr.” tegnap számban leirt eljárása nem épen volt correct, mert nem a csimpolyát kell összetörni, ha rossz hangot ad, hanem inkább a csimpolyás fenyítendő. Nem a szamarat kell verni azért, hogy ingoványra megyen, hanem a rajta ülő Jubász kárhoztatóndó, ki a szegény szamarat ingoványra tereli.

* Gelléri Mór az orsz. m. ipar egyesület titkára a jövő vasárnap városunkba érkezik.

* Elnyerték az örök békét. Megélemedett koru két versengő házastársat temettek el közelebb egy hét alatt, kik a helyett, hogy egymás boldogítására lettek volna teremtve, egymást évtizedeken át folyást boszontották, még öreg napjaikban is. A nő sokszor elvádotha s bezáratta férjét, ez viszont a kölesönt kamatosltól fizette neje-nek vissza útlegekkel. Csodálatos még is, hogy e versengő házastársak nem tudtak egymás nélkül soká megélni. Az öreg férj néhány nap múlva követte elévült oldalbordáját. Most már békében alusszák az örök álmot egymás mellett.

* A pénzes leveleknél a postai-gazgatóság azon tapasztalatra jutott, hogy ama pénzeslevelekből, melyek czimírátán a rendeltetési hely vagy czimzett neve tentával alabuzták, a benne levő pénz elszokott tűnni, hogy ama vonalak tollkarcolása mentén a borítékot hasadékok vajváu, azon keresztül a pénzt kihalászik: legujjabban ismételve elrendelte hogy azon pénzesleveleket, melyek czimírátán ily alabuzások előfordulnak, továbbításra a postabiztosok el ne fogadják.

* Azon tízeseten kívül, melyről tegnap említést tettünk, a tegnap délután folyamában másik is történt. Egy csillag-utcazi házban az öt kigyult. Kis gyermekek „fözték” ott, s ebből származott a tűz, mely azonban hamarosan eloltatott.

* Szivarhegy-gyűjtés. Van-e, aki nem ismer hőlgyeket és urakat, a kik mihelyt leesipjűk szivarunk hegyét, aggodalmas gyorsasággal kapnak a pirinkó

dohány kup után, hogy az legbiztosabb zsebükbe rejtsek el? Ezek a szivarhegy-gyűjtők és — tisztelni kell őket, mert ez aprólékosabb által öt nagy jót cselekeszenek. Elküldik a nagy csomóra fűszaporodott dohány termelékét Pozsonyba, ahol egyesület foglalkozik azzal, hogy ez értéktelennek látszó hulladékot eladja burkoltgyáraknak és a bevételből szegény iskolás gyermekek segít. E pozsonyi egyesület most igen gyöngén áll, mert nem volt iránta elég részvét a mi szörnyen szivarozó országunkban. A magyar indolenzia inkább dobja porba a szivarhegyet semmit felhalmozza hogy abból majdan jó szegény kis tanulók kapjanak teli ruhát cipőt és kenyeret. Németországban annál inkább élnek e mozgalom. E hó 24-én Bonnbani kongresszust tartottak a szivarhegy-gyűjtők. A 26 ilyen egyesület részéről 11 volt képviselve a kongresszuson s az a tíz társaság, mely statisztikai adatokkal is rendelkezik, összesen 1602 taggal és 1478 gyűjtőszelencével bír; gyűjtött pedig összesen 3069 font szivarhegyet 26,475 márká értékben, mi-ből 22,490 márkát 1726 gyermek megajándékozására fordított. Azt is tervezik, hogy az összes társaságok szakújságot adnak ki, mely nagyobb időkben jelennek meg.

* Elveszett egy kis rattler kutya. A megtaláló utbaigazítást nyer kiadóhivatalkunkban.

* Lövészet. junius 31-én tartott lövészet eredménye. Díjtantervek: Szegöl-vesszel Weszter István 1 db aranyat legjobb mély lövéssel Fodor József 1 db 2 ftt tallért, legtöbb kör lövéssel Jóna Sámuel 1 db 1 ftt tallért.

* Felakasztotta magát — bal-esetből. A Pápai Lapok írja: Külső-Vat-hon Szakács Pál odavál lakos éltes ember ágyában magát felakasztotta s különösenki tűnt fel e holttestet vizsgálók előtt, hogy a kötél a nyakon nagyon tág volt. A megejtett vizsgálatból kitűnt, hogy Szakács már több idő óta súlyos betegségben szenvedett s a gerendához megerősítet kötélbe, a beteg kapaszkodott, azért volt a nyak alá hajlítva s tágan megerősítve, hogy azt éjjel, ha magán segíteni akart, — minden tapogatólódzás nélkül könnyen megtalálhassa. Így lett vége a szegény beteg embernek.

* Harez a rablókkel. F. hó 23-án éjjel Mészáros Sebestyén garai lakos, egyike a község legvagyonosabb polgárainak, istállójába 4 tolvaj lopódzván be, onnan a legértékesebb 4 lovat kiverték, de ezen pillanatban egy csendőr által észrevették. A csendőr kiabált rájuk, s midőn ez nem használt, fegyvert fogott elő s arval néhány lövést tett, mit a tolvajok viszonztak. Ezen nagy éjjeli lármá felriasztá a községet, emberek, asszonyok ijedten futottak az utcákon, a tolvajolt lovak pedig megbokrosodtak, kitépték kötőfékeiket, s gazdájuk házához futottak vissza, a tolvajok pedig nyomtalanul eltűntek. A felriasztott közönség gyanítván hogy a tolvajok a községben buzták meg magukat, az egész községet elalították, s alig 2 órai örködés után egy kocsi látak, melyen három gyanús külsejű ember áll. Azonnal körül fogták a kocsi kérdeve rajta üléstől, kiesedők, mi járathat vannak, midőn Vágnér Antal az idegenek gyeplőjét fogta meg. Kérdéseikre az egyik ismeretlen botjával Vagnert föbe sújtotta, minek következtében földre bukott, a másik két embert pedig leugorván a kocsi-ról, futásnak eredt, lövésekkel riasztották az üldözőket, majd a csendőrök is löttek rájuk, míg a kocsinál maradt harmadik idegennel élet-halál harez fejlődött ki, de végre is leveretett. elfogatott, két társa azonban elmenekült. Szentannak mondják, hogy oly óriási zűrzavar fejlődött ki a községben, s annyi lövés történt, mintha háborút vívtak volna. A rablók revolverekkel s egyik bosnyák pisztolyal voltak felfegyverezve, melyek szívóvél voltak derakukra aggatva. Az elfogott rövid szenvedés után Garán a község bázna elhalt. A megejtett bírósági előnyomozáskor beigazolta lett, hogy az elhalt egyén Tanurcsits Soma sztanisicsi bires lökötő, s hogy társai állítólag két militicsi szinte a legjavából valók. A bíróság már neveiket is tudja, s elfogatásukról azonnal intézkedett.

* Két löpormalom felrobbanása. Iszonyu robbanás zaja riasztotta fel jul. 30-án délelőtt fél 9 órakor Besztercebánya lakosságát. A robbanást közelebből hallók a földet is inogni érezték. Rémhírek terjedtek el a városban; a házaikból kifutó lakosok találgatták a robbanás okát. Nemsokára megjött a magyarázat. A város mellett fekvő Holerich-féle löpormalomban történt a robbanás, egy ott al-

kalmazott munkás vigyázatlansága folytán. A szerencsétlennek hibetöleg gyufa maradt a zsebében s az — míg a frissen készült löpor elhordásával foglalkozott — valahogy a földre esett s ráfőporás folytán meggyult, ettől aztán az egész, az nap készült löpormennyiség lobot vetett s a malmot levegőbe röpíté. A szerencsétlenül járt munkás, kinek testét izekre darabolva lelték meg, öt kiskoru árvt hagyott maga után. Különös véletlen folytán ugyanaz nap délután 2 órakor a Holerich malmától mintegy nyole kilométernyi távolban fekvő radváni löpormalom is eddig kiderítetlen okból felrobbant. A robbanás folytán az összes mellék épületek lángba borultak. Iszonyu volt az ijedelem, leirhatatlan a lakosok zavara. Menésről szó sem lehetett, mert tudva, hogy egy közelfekvő raktárban vaay husz mázányi löpor van felhalmozva, a szerencsétlenség színhelyéhez közeledni senki sem mert.

Termény-üzleti jelentés.
(Saját levelezőnkől.)

Budapest, jul. 30.

A lefolyt hétről kevés változás jelezhető; régi áru kevés van már készleten, mig új szinten kevés van készen. Buzában aránylag felette gyenge kínálat volt és a malmok jelentéktelen vásárlásai folytán az árak nem változtak és csak annyiban található némi ár regulálás, a mennyiben régi buzáért az újhoz viszonyítva kissé kedvezőbb árt lehetett elérni. A forgalom 30—35,000 m. m. tehet. Rozsban csakis újból volt vétel, noha nyomott áron. Árpából csak takarmányi jött elő új minőségben, mig malata és sörörpa még nem találkozott. Kukorica kissé szilárdult ugyszinten zab is jó hangulattal találkozott. Repezből jelentékeny vételék történtek a külföld számára és ennek, valamint annak folytán, hogy sok minőségleg megromlott és a jó aránylag erősen redukálódott mennyiségileg: az árak 1/2—3/4 forinttal javultak a hét eleje óta. Lisztben az üzlet vontatott volt és noha a malmok meglehetőren mennyiséget küldtek az angol piacokhoz helyzet változatlanak vehető.

Az árak ma kész árut és 100 kilonként itt értve következők:

Buza régi finom	75 K°	11.70—12
76 K°	12—12.20	77 K° 12.30—12.50
78 K°	12.60—12.80	79 K° 12.10—12.50
80—81 K°	12.20—12.60	krig.
Buza új	75 K°	11.40—11.70
76 K°	11.50—12	77 K° 11.80—12.20
78 kiló	12—12.30	krig.
Rozs új	frt	8.50—8.80.
Árpa új takarmányi		5.80—6.10.
Zab vegyes		6.40—6.80.
Kukorica		5.80—6.10.
Repeze (bányati)		10.50—11.50.
kaposztás		11.—12.50
minőség szerint.		
Szállításra:		
Buza (szept.-oct.)	frt	11.34—11.36
Kukorica (aug. ra)		6.24—6.26
Zab (szept. oct.)		7.02—7.05
Repeze-kaposztás (aug.-szeptember)		13.—12 1/2

Lobmayer J. F.

Csarnok.

Egy vén leány története.

— Elbeszélés. —
Mikor az új világ földjére léptem, megdöbbant bennem a sziv. Valami kifejehetetlen érzés foglalta el lelkemet. Akkor éreztem legelőször, hogy hazát veztettem s veszteségem annál nagyobb volt, mert nem birtam éserét találni. Ifjúságot, ártatlanságot, szépséget hoztunk ide. Oh mit viszlünk el majd innen, . . ha ugyan még egyszer visszatérhetünk.
Honkának nem támadt mentő gondolata. Kételkedni tudott a szerződő becsületesség szándékában; gyanúsítani bírta a vállalkozás ezéjét; de bizonyítani semmit se bírt.
Valami kínos sejtalem sugta neki, hogy minket rutul megcsaltak. Sok ilyen kínos sejtelve van édes barátom a tizenhat esztendő leányoknak . . .
Az a német ur, a ki gyári munkásokat is hozott magával velünk együtt, páratlan gyöngédséggel volt irántunk, úgy hogy mikor kiszálltunk, Ilkának is, magának is már nem volt aggodalmunk. Gyorsan szoktak váltakozni az indulatok

és érzések olyan nőknél, a kik olyan gyorsan tudnak szakítani hazával, kedvessel, szülőkkel, barátokkal, jó emberekkel, mint mi. Pedig mi valamenyien ilyenek voltunk édes barátom. Egyik sebb leány a másiknál. A merre csak mentünk, mindenfelé nagyon élénk figyelem és kíváncsiság kísért.

Néhány nap múlva már valamenyien munkát kaptunk. Igen jól fizették faradozásunkat. Együtt laktunk mind a huszonnégyen s lassan-lassan hozzá szoktunk az új viszonyokhoz. Sokat és szépen dolgoztunk, a gyáros egészen meg volt elégedve velünk.

Csak Ilka nem bírt megvigasztalódni. Háromszor írt haza Vácra és háromszor összetépte leveleit. Istenem, mennyi fájdalmat beszélt a sorok közlül. Minden betűjét értem és éreztem. És mégis nagyobb volt büszkesége, mint fájdalma. Nem küldött levelet kedvesének.

Egy székesfehérvári leány tünt el legelőször társaságunkból. A gyáros azt mondta, hogy beteg leit.

Aztán egy komáromi leány hagyott el. A gyáros azt mondta, hogy másutt keresett munkát.

Majd megint egy győri lánnyal fogytunk meg. A gyáros azt mondta, hogy megkérte és elvette egy gyarmatos.

Végre Ilka veszett el.

Akkor én örjögve vettem magam a gyáros lábai elé.

— Hova leit Ilka, az én testvérem. Mondja meg hova leit?

A gyáros fölemelt s így szólt: — Elutazott.

Akkor fötámadt bennem a kétségbeesés kinja.

— Hazugság, a mit mond! Hazugság, a mit tesz! Hazugság, a mivel ide csalt! Hová leit az én jó Ilkám! Mondja meg uram, mert akkor én tovább nem maradok itt. Akkor valamenyien elveszünk.

— Kisasszony — mondá a gyáros hidegen — viselkedj nyugodtan, mert a mit állítok, azt okmányokkal igazolom. Ilka kisasszony elutazott. Hogy miért és hova, ahoz senkinek semmi köze.

Azzal otthagytott.

Aznap nem birtam dolgozni. Zokogva borultam le varrógépemre, és fájdalmasan sirtam szobámban.

A gyáros lépett be hozzám. Nyugodt volt, mint a számitó rosszakarát. Fagyos mosolyal mondta:

— Oiga kisasszony. Ön elvesztette a kedvét. Ha kívánja, cseréljen helyet. Egy másik gyárosnál adok önnek ugyanilyen alkalmazást. Írja alá ezt az okmányt. Ott nagyobb kedve lesz dolgozni.

Mit tudtam én mit csinálók, aláírtam Ilka nélkül úgy is elhagyottam vagyok s az üzlelmet megrendítették bennem jövőm hitét. Itt nem maradhatok. Nem bucsuztam el azoktól, a kikkel ide tévedtünk jövőt keresve elveszni. Fájt a lelkemnek, ha újra találkozom kellett volna velök. Aldoztatnak néztem valamenyit.

Nagy öszegnyi végkielégítést kaptam s a gyáros gyöngéden megszorítva kezemet így szólt:

— Még ma délután eljönnek önért. Kisérje szerencse. Ha vissza akar'hozzánk térni, mindenkor örömmel üdvözöljük. Mintha rémes álomból ocsudtam volna föl. Nagy csapást éreztem a reszketés fogta el lelkemet. Nehéz sejtelmek, kínos aggodalmak töltötték el szegény szívemet.

Egy ismeretlen ur lépett be szobámba. Fényes nevet mondott s azt hozta föl, hogy volt főnököm, a gyáros küldte hozzám. Megdöbentem.

Birtokára akar vinni, — családja körébe társalkodó nőnek. Visszaasiítottam. Akkor már megérelődöt volt lelkemben, hogy haza megyek. Itt nincs mit keresnem. Majd nyájasan fogta meg kezemet s a szemembe nézett:

— Maga szenved kisasszony — mondotta bizalmasan.

— Kimondhatatlanul . . . és visszavontam kezemet.

— Majd nem fog szenvedni nálam. Oh higye el, szép világunk van ám odahaza. Kastély, remek park, fölséges vidék, híres vizesés, óriási öserdő . . .

— Nem vágyom érettök.

— Csak maga hiányoznék világomból kisasszony, hogy lenne boldogságom. Tudna szeretni?

Undorral tekintetem a rutleki emberre. Minden szavából kiéreztem, hogy hazudik.

Távözék kérem, ajánlatát nem fogadom el.

Alig mondtam ki e szókat, két szálas munkás rohant be s megkötözte kezemet. Összeolottam a durva erőszak erős karjai közt.

Mikor magamhoz tértem, egy fogadó

szalonjában találtam magam. Az ismeretlen ur térdelt előttem mosolyogva. Láttam, hogy veszte vagyok. Láttam, hogy szegény Ilkám legelső sejtelve való volt. Démoni kék járta át minden izemet. Borzasztó, mikor a nő öl; borzasztóbb, mikor a haldokló fölött meg nem dőbben, hanem pokoli gyönyörrel nézi halálos tusáját. — Ilyen voltam akkor én.

Oh de megtörtött bennem nemsokára ez az érzés. Már nem volt kék a haldokló kinlódása. Förtelmesen égette arczomat az ő vére, reszketni kezdtem fagyos szeméitől, s borzasztó bűnöm, mint valami ólomhegy nehezedett lelkemre . . .

Hagyjunk ki harmincz esztendőt, édes barátom . . .

Nagyon szomorú harmincz esztendőt. Bűnhődésem, ártatlanságom, gyalázatam és diadalom szomorú éreit . . .

Ugy kerültem ki a börtönből, hogy elvesztettem ifjúságomat, elvesztettem jövőmet, elvesztettem mindent, a mit csak elveszteni lehet.

Megtanultam ott nagyon sokat dolgozni. A munka tartotta fönn életemet. Szürke hajjal, kihamvadtt szivvel, zilálit lélekkel, száraz kezekkel, beesett szemekkel és elvesztett ifjúsággal kerültem ki a szabad emberek közé. Nem voltam már szép, nem voltam már ifju, olyan voltam mint most. Visszavonult, egyszerű vén leány, a kit mindenki gonyol, mindenki megvert, mindenki kirekeszt.

Azt se kérdezte, miként kerültem vissza szülő városomba.

Nem törődtek velem édes barátom, hogy hazajöttem. Akár soha is ne jöttem volna. Egy jó öreg asszonyság, a ki gyermektelenül halt meg s a ki gyakran segítkezett rajtam, nekem hagyta házáat s némi pénzesekjét.

Nem sok örömem van nekem ezen az életen.

Nem merek az emberek közé járni, mert attól félek, hogy valahol szememre vetik bűnömet s akkor aztán végem van. Azzal áltatom magam, hogy senkise tudja történetemet . . .

Magának elmondtam édes barátom . . . Ne vessen meg érte. Ne mondja el senkinek, hanem szánakozzék rajtam s ne itéljen el engem . . . Szomorú történet az én történetem . . . Nem ilyen sorsot érdemeltem. Nézze csak ezek a szürke hajszálak, ezek a fénytelen szemek s ezek a baradás kezek is azt mondják, hogy nem érdemeltem meg sorsomat . . . Börtönben hervadtam el, a hol csak az az öntudat tartotta bennem az életet, hogy nagyobb volt borzasztó bűnömél éremem hatalma . . .

Nem bírta tovább folytatni.

Reszketés fogta el a hangját, szemoran tekintet maga elé s egy könyösepp fényesítette meg szemét. Fájdalmasan mosolyogva nézett reám s megbólintva szürke fejét kételkedve kérdezé:

Ugy-e el se hiszi édes barátom . . .

Körösy László.

Felhívás előfizetésre.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megtegyék, hogy ne maradjon el a lapunk a jövő hónapban.

Lapunk ára:

Egy óra . . . . . 1 frt — kr.
Két óra . . . . . 1 frt 80 kr.
Három óra . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debrecen” kiadóhivatala.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégetükrezzettel. Lakása n.-hatvan-utca 1576. sz. a.

— Budapesti tőzsde, augst. 2. Ezüst frt 100—110; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.31 kr.

Szabó József, felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Befizetés	Értékpapír		Befizetés	Értékpapír		Befizetés	Befizetés		Utolsó árfolyam
	Utolsó árfolyam	Utolsó árfolyam		Utolsó árfolyam	Utolsó árfolyam				
	penz	áru		penz	áru		penz	áru	
Allamadosságok.			d) Közlekedési vállalatok.						
	5%	134.50	200	176.75	177.25	6%	103.	103.25	
M. vasuti kölesön			200	124.	124.50	5%	102.	102.25	
Magy. gömöri áll. zálogl.			200	165.50	166.	7%			
M. kel. vas. államkötv.		93.50	200	167.50	168.	6%			
M. kel. v. áll.-k. ar. v. ez.		110.50	200			Elsőbbségek.			
M. kir. nyer.-köles, 100 forint		128.50	200	150.	151.	200	5%		
Magy. kir. nyer.-köles, 50 frt.		126.	200	169.	169.50	200	5%		
Tiszai és szegedi köles.		115.75	200	172.50	173.	200	5%		
1871. magyar államkötvény			200	247.50	248.50	300	5%		
1873. " "			200			200	5%		
Magy. aranyjárdék adóm.		117.45	200			200	5%		
Földteherment. kötv. magyar		100.50	500			300	5%		
Földteherm. kötv. 1867. zár.		99.	100			200	5%		
" kötv. temesi		99.	200			300	5%		
" kötv. 1867. zár.		98.25	200			200	5%		
" kötv. horvátországi			200			200	5%		
" kötv. erdélyi		99.50	200			200	5%		
M. orsz. jel. urb. vált. kötv.			100			200	5%		
Szöllődzema vált. kötv.		98.	1000			200	5%		
M. k. kamatozó kinc.-t. utal.			200			109	5%		
Pestvárosi köles. 1870-ből 6%		105.75	150			Magánsorsjegyek.			
Bankrészevények.			e) Takarékpénztárak.						
a) Bankok.			f) Különböző vállalatok.						
200			105			Oszták hitelintézet			
120			150			Budavárosi sorsjegy			
800			400			Keglevich			
100			200			Palfy			
100			200			Pénzmekek.			
100			210			Cs. kir. arany (vert)			
100			200			O-ztrák magyar 8 frtos arany			
300			500			20 frank-arany			
160			200			Német birod. bankj. 100 márk.			
300			100			Váltók árfolyama (3 óra)			
900			100			Német bankp. 100 ném. bir. m.			
			200			Amsterdam. 100 holl. frtért.			
			200			Páris 100 frankért.			
			200			Svájci p.nzp. 100 frankért.			
			160			London 10 font sterl.			
						Felszámolási árfolyamok.			
						Magy. aranyjárdék			
						Magy. általános hitelbank			
						Magy. pénzv.- és lezárt. b.			
						Oszták hitelbank			
						Angol-oszták bank			
						Tiszai és szegedi kölesön			

Előfizet
Helyben és p
Egy évre 10 frt. Neg
Fél évre 5 " Egy
Előfizetési pénz a
főpénz, VECSEY-h
kesztőségbe berm
Előfizet
TELEGDI K. LAJ
KAROLY könyvker
szerkesztőségénél, Eg
talok

Még egyszer: K
I.
Debr

Nem szólanánk
legalább ezuttal —
déshez, ha a mi t.
„Bika“ vendégfogad
szikkirója, valamit
mást, mint hogy mi
viseletet függetlensé
nök megalakítani, s
bás? „czikket kortes
Soha sem volt e
közügyeket pártsem
teni, sőt sokszor kim
mind azok, kik a vá
rembe a pártviszály
tak s ott a pártszenev
tették és lángra gy
nagyon is megfelel
hogy mivel tartoznak
Tehát midőn a közg
véve valamely — a
szerint — könnyelm
hatatjuk, azt nem m
hanem mint e váró
polgárai tesszük, s eh
azt a közgyűlést elle
ros lakosainak szigor
Es ha azt hiszi
ur, hogy — mert go
csapott a pártkérdés
el van enyészteve a b
vélemény előtt már te
a hibás, nagyon csak
Már maga az
hogy Debreczen váró
fogadót építtessen, hi
üzleti szempontból ve
got, nem számítva a
de számítva, hogy
egyetlen kr. alaptőke
a kiadásokat az első
fogva kölcsönpenzrel
olyan épületbe fekte
mely a tőkének 2%
be, hiba is, káros is
látta mindenki, mert
kosságának nagyon
számraézve alig szá
sze az mely fogadóba
iszik, s azok is.
szempontból — az
ket keresik fel, tehát
fogadó jövedelmező
Annak idejében
nem kezdtek a „Bi
nekünk az volt a n
a „Bika“ csekély tu
évenkénti befizetés m
30 — vagy 40 évr
vállalkozónak, ki azt
tervezte szerint — a
évi használatért felép
idő elteltével ingyen
vissza a város bírtok
tes, hogy így bevé
volna 9000 frttal,
sem növekedett volna
forinttal.
Ezen nézetünk
adtunk annak idejébe
jük, hogy ezen nézet
tekintik pártnézetnek.
Igenis egy váró

H I R D E T E S E K

Beigazolt hatás!

Káros hatás elleni jóhatás!

Veloutine

(PAUDRE DE RIZ)

fehér és rózsaszín, erősen tapad és láthatatlan a bőrön. Kitűnő minőség, 1 doboz 1 frt.

Bécsi pipere

Höföhérke abcpor, rózsá és fehér színben. 1 doboz ára 60 kr.

Hölgy-por.

fehér és rózsá színben. 1 doboz 30 kr.

GLICERIN KIVOMAT

"Höföhérke."

Üdítő alkalmatlanságok készítése, a bőr minden tisztálán szurós pórszennését eltávolítja s az arcnak feltűnő virulóságát, frissességét, gyöngédséget teremt, ára 1 frt.

P U R I T Á S

Cs. kir. szabadalmnyozott hajjuttató tej
Ősbe csavarodó megifjúsítására 14 nap alatti. Ártalmát an voltáért kezesség, ára 2 frt.

Koloritás, dióolaj vagy.

Vörös és ősz hajak hibetetlen rövid idő alatt mély fekete színűre tételhetők általa, ára 1 frt.

L A L E U N E,

egészön ártalmatlan hajfestő szer, különböz színek színeket, mely egy szép természetes barna v. fekete színt nevelhet. Egy csomag ára 3 frt.

Brilantine.

Minden száradkos jel hátra maradása nélkül a szakált nagyon fekete színűvé teszi az egyedüli szer, ára 80 kr.

Mójszesz.

Kitűnő hatású hajgyökerekre, mely a haj növekedését gyorsított elősegíti. Legjobb óvszer a haj kihullása és a fejbőr korpasodása ellen, ára 60 kr.

BOJTORIAN GYÖK OLAJ.

a haját szelíd puhává, nárszóny simává teszi és a hajnak táplálékot, erőt és természetes ragyogást nyújt. Egy téglgy 1 frt.

Debrecezen: GÖTTLICH Nándor ur gyógyszerüzében. — OTTÓ FRANCZ, műgyészei külföldi gyógyszerek tulajdonosa. Bécsben.

Maria-celi gyomor-cseppek;
jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen,
és feldúlhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szaga lehellet, széklet, savanyu felbűfögés, kólika, gyomorharut, gyomorgégés, gyomorképződés, túlságosság, undor és hányás, főtájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgégés, székszorulat, a gyomornak túlszűkítése étel és ital által, gázok, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcsé ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothszeknek V. Emil Göttl Nándor gyógyszerész üzleténél, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerüzében és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,
„az őrangyalhoz“ címzett gyógyszerüzében
Kremsierben, Morvaországban.